

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА РОЗРОБКИ І ПІДТРИМКИ ПРОГРАМНИХ ЗАСТОСУНКІВ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 125 – КІБЕРБЕЗПЕКА
Освітня програма «Кібербезпека»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Шкарупило Вадим Вікторович, к.т.н., доцент
([портфоліо](#))

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки,
корпус. 15, к. 207, тел. 5278724
e-mail shkarupylo.vadym@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

ЕНК (1 семестр)
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Завдання навчальної дисципліни «Безпека розробки і підтримки програмних застосунків» – теоретична та практична підготовка здобувачів до розроблення та застосування сучасних технологій, підходів та практик для організації безпечних процесів розроблення і підтримки додатків (застосунків), призначених до функціонування в установах та на підприємствах, зокрема АПК.

Місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців відповідно до навчального плану. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області кібербезпеки.

Компетентності ОП:

Відповідно до освітньої програми підготовки фахівців за спеціальністю 125 «Кібербезпека» навчальна дисципліна забезпечує формування загальних і фахових компетентностей:

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми за професійним спрямуванням.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК 3. Здатність до використання програмних та програмно-апаратних комплексів засобів захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) системах.

СК 10. Здатність застосовувати методи та засоби криптографічного та технічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 14. Вирішувати завдання захисту програм та інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах програмно-апаратними засобами та давати оцінку результативності якості прийнятих рішень.

ПРН 20. Забезпечувати функціонування спеціального програмного забезпечення, щодо захисту інформації від руйнуючих програмних впливів, руйнуючих кодів в інформаційно-телекомунікаційних системах.

ПРН 53. Вирішувати задачі аналізу програмного коду на наявність можливих загроз.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Годин (лекції/ лабора торні.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1. Заходи сприяння безпеці на етапах процесу розроблення.				
Тема лекційного заняття 1. Вступ до курсу.	2/0	Знати об'єкт, предмет курсу, вирішувати задачі, підходи до вирішення задач.	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 2. Заходи сприяння безпеці на етапі аналізу вимог до системи.	2/0	Знати і вміти застосовувати заходи та підходи до сприяння безпеці розроблення і підтримки додатків на етапі аналізу вимог до розроблюваної системи.	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 3. Заходи сприяння безпеці на етапі проєктування процесу розроблення.	2/6	Знати і вміти застосовувати заходи та підходи до сприяння безпеці розроблення і підтримки додатків на етапі проєктування процесу розроблення. Вміти використовувати сучасні формальні методи та засоби сприяння безпеці розроблюваних додатків на етапі проєктування процесу розроблення в автоматизованому режимі.	Виконання і захист звіту з лабораторної роботи. Опитування.	30 1
Тема лекційного заняття 4. Заходи сприяння безпеці на етапі реалізації процесу розроблення.	2/6	Знати і вміти застосовувати заходи та підходи до сприяння безпеці розроблення і підтримки додатків на етапі реалізації процесу розроблення. Вміти використовувати сучасні методи та засоби сприяння безпеці розроблюваних додатків на етапі реалізації процесу розроблення в автоматизованому режимі.	Виконання і захист звіту з лабораторної роботи. Опитування.	30 1
Тема лекційного заняття 5. Анотування і документування програмного коду.	2/0	Знати і вміти застосовувати інструменти анотування і документування програмного коду у якості засобів сприяння безпеці процесу розроблення на етапі реалізації процесу розроблення.	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 6. Засоби контролю показників функціональних і нефункціональних характеристик.	2/0	Знати і вміти застосовувати засоби контролю показників функціональних і нефункціональних характеристик розроблюваного додатку на етапі реалізації процесу розроблення – як інструменти сприяння безпеці.	Опитування.	2

Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2. Безпека підтримки додатків.				
Тема лекційного заняття 7. Міжмережевий екран як засіб контролю трафіку.	2/6	Вміти застосовувати міжмережевий екран WAF (Web Application Firewall) у якості засобу сприяння безпеці шляхом здійснення контролю HTTPS-трафіку.	Виконання і захист звіту з лабораторної роботи. Опитування.	30 1
Тема лекційного заняття 8. Статичне тестування безпеки.	2/0	Знати і вміти застосовувати технологію статичного тестування безпеки (SAST, Static Application Security Testing) – проводити статичний аналіз вихідного коду додатку, – дозволяє оцінити безпечність додатку ще до його запуску.	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 9. Динамічне тестування безпеки.	2/0	Знати і вміти застосовувати технологію динамічного тестування безпеки (DAST, Dynamic Application Security Testing).	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 10. Інтерактивне тестування безпеки.	2/0	Знати і вміти застосовувати технологію інтерактивного тестування безпеки (IAST, Interactive Application Security Testing).	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 11. Інструментарій OWASP як сучасний набір засобів сприяння безпеці.	2/0	Знати особливості і специфіку застосування сучасного інструментарію сприяння безпеці додатків – OWASP (Open Web Application Security Project).	Опитування.	2
Тема лекційного заняття 12. Прикладне застосування інструментарію OWASP.	2/6	Вміти застосовувати інструменти OWASP у якості засобів сприяння безпеці вебдодатків, що функціонують згідно заданих прикладних сценаріїв.	Виконання і захист звіту з лабораторної роботи. Опитування.	30 1
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, написання програм	30
Всього за 1 семестр				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Дедлайни визначені в ЕНК. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	Заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Hoffman A. Web Application Security: Exploitation and Countermeasures for Modern Web Applications: 1st Edition. O'Reilly, 2020. 311 p. ISBN: 978-1-492-08796-0